

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

SPRÁVA O AKTUÁLNO M STAVE MIESTNYCH ROZVOJOVÝCH STRATÉGII TURISTICKÉHO RUCHU V OBCIACH OKRESU ČADCA A NÁMESTOVO

**Vypracovaná v rámci aktivít projektu : „Turistickí partneri
v Beskydoch“, číslo projektu: WTSL.02.01.00-24-028/08**

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátnym rozpočtom v rámci programu cezhraničnej spolupráce Poľsko- Slovenská republika 2007-2013

Úvod

V rámci projektu „Turistickí partneri v Beskydách“ je jednou z úloh aj zmapovať aktuálny stav plánovacích a strategických dokumentov z oblasti turistického ruchu, ktoré majú spracované jednotlivé obce, zapojené do projektu- mestá a obce okresov Čadca a Námestovo.

Tento dokument bude slúžiť spolu so SWOT analýzou pre prípravu ďalších dokumentov- spoločnej cezhraničnej stratégie rozvoja turistiky a plán úloh na najbližších 5 rokov.

Táto analýza súčasného stavu má veľkú vypovedaciu hodnotu o význame, aký prikladajú jednotlivé obce, ktoré sú súčasťou projektových aktivít práve rozvoju turistického ruchu na svojom území, podčiarkujú atraktívne miesta a informujú o poskytovaných službách, kultúrnych a športových podujatiach ako aj stave dostupnej turistickej a dopravnej infraštruktúry, prípadne o existujúcej cezhraničnej spolupráci.

Použité zdroje: pre potreby analýzy súčasného stavu boli použité verejné informácie, ktoré prezentujú jednotlivé mestá a obce na svojich oficiálnych stránkach.

Charakteristika regiónu

Kysuce Sú región s rozlohou 935 štvorcových kilometrov. V r. 1984 bolo z tejto výmery 654 km² vyhlásených za chránenú krajinnú oblasť. Kraj sa delí na dve časti: západnú, kde sú Javorníky s Turzovskou vrchovinou a Moravsko-sliezkymi Beskydami. Východnú časť územia tvoria Kysucké Beskydy, Kysucká vrchovina a Oravské Beskydy. Územie Chránenej krajinskej oblasti Kysuce zasahuje do šiestich okresov: Čadca, Žilina, Dolný Kubín, Bytča, Považská Bystrica a Púchov. 126000 obyvateľov Kysúc žije v štyroch mestách a 33 obciach. Región má viac jedinečných prírodných, historických a kultúrnych zaujímavostí. V javorníckej časti sú dve štátne prírodné rezervácie: Veľký Javorník a Malý Polom. V Beskydskej časti je to ŠPR Veľká Rača s rozlohou 313 hektárov.

K atrakciám regiónu patrí historická úvratová lesná železnica v Novej Bystrici-Vychylovke. Patrí do areálu Múzea kysuckej dediny, ležiaceho na pomedzí Oravy a Kysúc. K historickým pamiatkam patrí rekonštruovaný kaštieľ v Radoli, kde je vysunutá expozícia Kysuckého múzea. Kaštieľ spolu s archeologickým náleziskom na Koscelisku vytvára pre Kysuce veľmi dôležitý areál a bohatou históriou. Hodnotné je Námestie slobody v Kysuckom Novom Meste, kde časť domov má arkády, uprostred námestia stojí radnica. Známa bola tiež vidiecka pamiatková zóna v Povinej u Tatári, z ktorej zostal pamiatkovo chránený jeden objekt. Najstaršie vyobrazenie Kysuckého Nového Mesta je na vedute zo 17. stor. v Mariánskom kostole. Výrazná a pútavá je architektúra Mestského domu v Čadci. Je sídlom samosprávy, ale priestory tu má aj Kysucká galéria. K vzácnym pamiatkam Kysúc patria aj neogotický kostol v Rakovej, neskorobarokový v Skalitom a barokové stavby v Turzovke a Zákopčí, park a kaštieľ v Oščadnici, vidiecka pamiatková zóna v Klokočove a iné. Popularitu Kysúc v poslednom období rozširuje pútnická turistika na Živčákovú, lokalitu, patriacu do farnosti v Turzovke. Pútnici navštevujú kaplnku Panny Márie Turzovskej, ale aj obľúbené vodné žriedla. Charakter krajiny a prírodné podmienky smerujú rozvoj cestovného ruchu predovšetkým na horskú, vidiecku turistiku a zimné športy. Najväčší rozvoj cestovného ruchu je v dvoch komplexných strediskách cestovného ruchu: Oščadnica-Veľká Rača a Makov. Okrem nich sú tu štyri strediská cestovného ruchu a rekreácie: Čadca-Husárik, Skalité-Serafinov, Turzovka-Bukovina a Nová Bystrica-Vychylovka. Tieto oblasti poskytujú dostatok možností aj pre letnú turistiku.

Orava Leží v severozápadnej časti Slovenska. Má spoločnú hranicu s Poľskom. V katastri obce Oravská Polhora je najsevernejší bod Slovenskej republiky. Región má rozlohu 1661 km². Tvoria ho okresy Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. Severnú a východnú stranu ohraničuje slovensko-poľská štátna hranica, na juhozápade sú hrebene Západných Tatier, na juhu krasové Chočské vrchy. Juhovýchodnú hranicu Oravy tvorí Spišská Veľká Fatra. Západná hranica vedie hrebeňom Malého a Veľkého Rozsutca, pokračuje Kysuckou vrchovinou a spája sa v Kysuckých a Oravských Beskydách, na spomínanej slovensko-poľskej hranici. Najkrajšou časťou Oravy sú Západné Tatry a ich oravská časť nazvaná Roháče. Monumentálnu Roháčsku dolinu lemuje veniec prekrásnych končiarov, ktorým kraľuje exponovaný Baníkov. Ostrý a Plačlivý Roháč spolu s Volovcom pripomínali v minulosti Oravčanom nebezpečné čertove rohy (vari preto ten názov Roháče). Sú súčasťou chráneného Tatranského národného parku. Centrom dolnej Oravy je okresné mesto Dolný Kubín s takmer 20 tisíc obyvateľmi. Cestovný ruch sa sústreďuje v oblasti Malej Fatry v Lučivnej, Zázrivej, na Kubínskej holi a Kuzmínove, v oblasti Chočských vrchov, v Oravskom Podzámku a najmä v okresnom meste. Kultúrne pamiatky sa nachádzajú vo všetkých obciach. Osobitnú skupinu tvoria pamiatky ľudovej architektúry a archeologické lokality. Národnou kultúrnou pamiatkou je Oravský hrad v Oravskom Podzámku, regionálny charakter majú Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Oravská galéria, historický cintorín v Dolnom Kubíne a pamätný dom Martina Kukučina v Jasenovej.

Znáмым turistickým centrom, sídlom okresu a tým aj Bielej Oravy je Námestovo. Poloha na severozápadnom brehu Oravskej priehrady ho predurčuje na mnohé rekreačné aktivity, napriek nízkej teplote vody v umelej nádrži. V stredu Slanická Osada sú sústredené vodné športy a Slanický ostrov s umeleckou expozíciou Oravskej galérie. V zimných mesiacoch je tu široká ponuka lyžiarskych aktivít, rozmiestnená rovnomerne po celom území regiónu. Zaujímavosťou je národná kultúrna pamiatka Lesná úvratová železnica Chmúra - Tanečník v Oravskej Lesnej, je tu 14 kostolov a kaplniek, budovy 7 kúrií a Múzeum Pavla Országha Hviezdoslava v Oravskej Polhore. V blízkosti obce Oravská Polhora je jódobrómový prameň s teplotou 31 °C, indikáciou na ochorenia štítnej žľazy, dýchacích ciest a kožných ochorení, čo ho predurčuje na vybudovanie rekreačno-rehabilitačného strediska. Takmer celé územie okresu je chránenou krajinnou oblasťou s množstvom pôvodných lesných komplexov, pokrývajúcich 40 % územia so vzácnymi rastlinnými a živočíšnymi spoločenstvami. Nízka priemyselná koncentrácia a priaznivé prírodné danosti predurčujú túto oblasť ako i celý región na rozvoj cestovného ruchu. Skoro 10 tisícový Tvrdošín je malebným administratívnym strediskom hornej Oravy. Leží na veľmi dôležitej dopravnej tepne do Poľska, ktorá však hustou prevádzkou toto prekrásne mestečko dosť sužuje. V súčasnosti Tvrdošín preslávili horúce pramene s kúpaliskami v Oraviciach, ktoré objavili nielen naši, ale najmä poľskí a českí turisti. Voda v termálnom kúpalisku dosahuje 57°C a má priaznivé účinky na pohybové ústroje a močové cesty. Tvrdošín je známym východiskom do Juráňovej doliny, na Osobitú a do východnej časti Roháčov. Mesto je nositeľom ceny Európa Nostra z r. 1993 za záchranu dreveného kostolíka z druhej polovice 15. stor., ktorý je zapísaný do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Žilinský kraj rozvíja bohatú spoluprácu s partnerskými regiónmi, ako je napríklad Moravskosliezsky kraj. Obe strany sa dohodou zaviazali spolupracovať v dohodnutých oblastiach a aktívne podporovať ekonomické iniciatívy spolu s výmenou hospodárskych ponúk a právnych informácií, slúžiacich na rozvoj hospodárskej spolupráce a spolupráce s investormi, prehľbovať spoluprácu malých a stredných podnikateľov. Obe strany chcú prizývať k spolupráci všetky zainteresované úrovne regionálnej samosprávy, inštitúcie, hospodárske subjekty a spoločnosti, ktoré pôsobia na ich území. Ďalším partnerským

regiónom je Malopoľské vojvodstvo, ktorého sídelným mestom je Krakov. Patrí medzi silné hospodárske regióny Poľska. So slovenskou stranou si mienia vymieňať informácie a realizovať akcie, ktoré sa týkajú oblastí spolupráce a tým podporovať ekonomický, humanitný, duchovný, kultúrny a výchovno-vzdelávací rozvoj. S cieľom realizácie partnerskej dohody obe strany vytvorili zmiešané Komisie pre spoluprácu, ktoré majú za úlohu riadenie, kontrolu a vyhodnocovanie akcií, ktoré vznikli zo spolupráce. Dohodu o spolupráci podpísal Žilinský kraj aj so Sliezkym vojvodstvom (Katovice), ktoré je najindustrializovanejším regiónom v Poľsku. V súčasnosti má rozhodujúci podiel automobilový priemysel (Fiat, Opel, Delphi a iné). Obe strany chcú podporovať ekonomickú, humanitnú, duchovnú, kultúrnu a kultúrno-výchovnú spoluprácu. Poľnohosp. a potravinársky priemysel sú dve hlavné hospodárske odvetvia Békešskej župy, ďalšieho partnerského regiónu Žilinského kraja. Regióny sa zaviazali vymieňať si nielen informácie a skúsenosti a realizovať akcie, ktoré sa týkajú navrhovaných oblastí, ale vymieňať si tiež delegácie regionálnej samosprávy a odborníkov v spoločne dohodnutých oblastiach spolupráce. Spolupráca s Békešskou župou bude zameraná hlavne na pomoc a spoluprácu so slovenskou menšinou, ktorá má v tomto regióne približne 70 % zastúpenie.

Kontakty s ďalšími krajinami sa uskutočňujú väčšinou na základe prejavenej záujmu o naše ľudové tradície, umelecké diela alebo prostredníctvom kontaktov cez predstaviteľov týchto krajín na zastupiteľských úradoch na Slovensku. Žilinský samosprávny kraj takto nadviazal spoluprácu s Bieloruskou republikou, Francúzskom a Talianskom. V apríli 2004 bola podpísaná dohoda s Grodnenskou oblasťou v Bieloruskej republike o medziregionálnej spolupráci. Táto dohoda by mala byť prínosom najmä pre podnikateľskú obec. Žilinský samosprávny kraj uskutočnil viacero aktivít s regiónom Poitou-Charentes vo Francúzsku, medzi ktoré patrila napríklad výstava umeleckých diel Oravskej galérie vo Vendée. Spolupráca s Talianskom sa začala rozvíjať okrem iného na základe záujmu, ktorý prejavila talianska strana o slovenský folklór a ľudové umenie (záujem talianskych folklórnych skupín zúčastniť sa Jánošíkových dní v Terchovej). Ponúkla sa tiež možnosť spolupráce spolkov malých a stredných podnikateľov so Skupinou mladých podnikateľov talianskeho zväzu remeselníkov Confartigianato, ako i možnosť rozvinúť spoluprácu euroregiónu Alpe Adria s Euroregiónmi Beskydy a Tatry.

Zdroj: www.portal.gov.sk

Mestá a obce okresu Čadca

Mesto/obec	PHaSR	samostatná stratégia rozvoja CR	žiadene dokument	informácia
• Čadca	áno	nie	-	áno
• Čierne	áno	nie	-	áno
• Dlhá nad Kysucou	áno	nie	-	áno
• Dunajov	nie	nie	-	áno
• Klokočov	áno	nie	-	áno
• Klubina	nie	nie	-	áno
• Korňa	áno	nie	-	áno
• Krásno nad Kysucou	nie	nie	-	áno
• Makov	áno	nie	-	áno
• Nová Bystrica	nie	nie	-	áno
• Olešná	áno	nie	-	áno
• Oščadnica	áno	nie	-	áno
• Podvysoká	áno	nie	-	áno
• Radôstka	nie	nie	-	áno
• Raková	áno	nie	-	áno
• Skalité	áno	nie	-	áno

• Stará Bystrica	nie	nie	-	áno
• Staškov	áno	nie	-	áno
• Svrčinovec	nie	nie	-	áno
• Turzovka	áno	nie	-	áno
• Vysoká nad Kysucou	áno	nie	-	áno
• Zákopčie	áno	nie	-	áno
• Zborov nad Bystricou	nie	nie	-	áno

Mestá a obce okresu Námestovo

Mesto/obec	PHaSR	samosratná stratégia rozvoja CR	žiaden dokument	informácia
• Babín	áno	nie	-	áno
• Beňadovo	nie	nie	-	áno
• Bobrov	nie	nie	-	áno
• Breza	nie	nie	-	áno
• Hruštín	nie	nie	-	áno
• Klin	nie	nie	-	áno
• Krušetnica	áno	nie	-	áno
• Lokca	nie	nie	-	áno
• Lomná	nie	nie	-	áno
• Mútne	nie	nie	-	áno
• Námestovo	áno	nie	.	áno
• Novot'	nie	nie	-	áno
• Oravská Jasenica	nie	nie	-	áno
• Oravská Lesná	áno	nie	-	áno
• Oravská Polhora	nie	nie	-	áno
• Oravské Veselé	nie	nie	-	áno
• Rabča	áno	nie	-	áno
• Rabčice	áno	nie	-	áno
• Sihelné	nie	nie	-	áno
• Ťapešovo	áno	nie	-	áno
• Vasil'ov	nie	nie	-	áno
• Vavrečka	nie	nie	-	áno
• Zákamenné	nie	nie	-	áno
• Zubrohlava	áno	nie	-	áno

Vyhodnotenie:

Okres Čadca tvorí 23 samosprávnych jednotiek, z čoho sú 3 mestá Čadca- okresné mesto, Turzovka a Krásno nad Kysucou. 11 obcí má spracovaný PHaSR ako súčasť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu Horné Kysuce, 4 obce/Čadca, Oščadnica, Čierne a Skalité/ samostatne a 8 obcí nemá na svojej oficiálnej stránke zverejnenú žiadnu informáciu o spracovanom strategickom dokumente, čo sa dá považovať za nedostatok, nakoľko existujúci program hospodárskeho a sociálneho rozvoja má strategický význam pre rozvoj každej obce.

Všetky obce zverejňujú informácie o turistických atrakciách alebo ponuke v rámci všeobecných informácií. Samostatne nemá spracovanú koncepciu – stratégiu rozvoja turistiky žiadna obec.

Okres Námestovo tvorí 24 samosprávnych jednotiek, z toho jedno mesto Námestovo – okresné mesto. 8 obcí má spracovaný PHaSR samostatne/Babín, Krušetnica, Námestovo, Oravská Lesná, Rabča, Rabčice, Ťapešovo, Zubrohlava/.

16 obcí nemá na svojej oficiálnej stránke zverejnenú žiadnu informáciu o spracovanom strategickom dokumente, čo sa dá považovať za nedostatok, nakoľko existujúci program hospodárskeho a sociálneho rozvoja má strategický význam pre rozvoj každej obce. 22 obcí/okrem Babína a Hruštína /spolupracuje v rámci Mikroregiónu Biela Orava.

Všetky obce zverejňujú informácie o turistických atrakciách alebo ponuke v rámci všeobecných informácií. Samostatne nemá spracovanú koncepciu – stratégiu rozvoja turistiky žiadna obec.